

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

EMİNE GÖRGÜLÜ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/5871)

Karar Tarihi: 6/7/2017

R.G. Tarih ve Sayı: 8/9/2017 - 30174

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Serruh KALELİ
Nuri NECİPOĞLU
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Raportör : Özgür DUMAN
Başvurucu : Emine GÖRGÜLÜ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, mazbut vakıflar arasına alınan vakfın "vakıf evladı" olduğunun tespit edilmesine karşın vakfa müteveli olunması talebinin reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 30/4/2014 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarına ve bu kapsamda sunulan görüşlerine atfen başvuru hakkında görüş sunulmayacağını bildirmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
8. Saraçoğlu Ahmed kızı Emine Hatun tarafından Balıkesir ili Edremit ilçesinde 1331 hicri (1913 miladi) tarihinde "Emine Hatun Binti Ahmed Vakfı" kurulmuştur. Vakfa bazı yazışmalarda "Saraçoğlu Ahmed Ağa Kerimesi Emine Hatun Vakfı" da denmektedir. Bu Vakfın son mütevellisi Ahmet ve Şerife Kadın kızı Hatice Görgülü'dür. Vakıflar Genel Müdürlüğünün (Genel Müdürlük) 21/2/2011 tarihli yazısına göre Vakfa ait tespit edilen ilamda tevliyet görevinin vakıf evlatlarına şart kılındığı hükmü yer almaktadır.
9. Genel Müdürlük İdare Meclisi 30/11/1965 tarihinde, 5/6/1935 tarihli ve 2762 sayılı mülga Vakıflar Kanunu'nun 39. maddesi uyarınca bu Vakfın mazbut vakıflar arasına alınmasına karar vermiştir. Kararda, Vakfın tevliyetinin 27/7/1937 tarihinden beri açık olduğu ve belirtilen tarihten bu yana emaneten idare edilen bu Vakfa müteveli olunması için herhangi bir müracaatın olmadığı belirtilmiştir.

10. Öte yandan Edremit ilçesinde "Kilcioğlu Saraç Hüseyin Ağa Kerimesi Emine Vakfı" ve "Emine Hatun Binti Timur Vakfı" adına kayıtlı taşınmazlar olduğuna ilişkin tapu kayıtları da bulunmaktadır.

11. Edremit Sulh Hukuk Mahkemesinin 24/2/2012 tarihli mirasçılık belgesine göre başvuru, Hatice Görgülü'nün torunudur. Başvuru 14/1/2011 tarihinde Edremit 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde (Mahkeme) Genel Müdürlük aleyhine dava açmıştır. Dava dilekçesinde, başvuru, "Emine Hatun Binti Ahmed Vakfı"nın gerçek evladı olduğu ve vakfiyeye göre tevliyet hakkının da kendisine verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

12. Mahkeme 4/6/2012 tarihinde vakıf uzmanı bir bilirkişiden rapor almıştır. Bilirkişi raporunda başvuru, Vakfın kurucusu Ahmet kızı Emine Hatun'un torunu olmakla vakfın evladı olduğu ancak Kanun gereği Vakfa mütevellî olarak atanmasının mümkün olmadığı görüşü belirtilmiştir. Mahkeme söz konusu bilirkişi raporunu hükme esas alarak 23/10/2012 tarihinde davanın kısmen kabulüne, başvuru, vakıf evladı olduğunun tespitine, diğer taleplerinin ise reddine karar vermiştir.

13. Taraflarca temyiz edilen hüküm, Yargıtay 18. Hukuk Dairesinin (Daire) 13/6/2013 tarihli ilamıyla onanmıştır. Tarafların karar düzeltme talepleri ise Dairenin 3/3/2014 tarihli ilamıyla reddedilmiştir.

14. Nihai karar, başvuru vekiline 3/4/2014 tarihinde tebliğ edilmiştir.

15. Başvuru 30/4/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Mevzuat Hükümleri

16. 2762 sayılı mülga Kanun'un 1. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"4 birinci teşrin 1926 tarihinden önce vücut bulmuş vakıflardan

A - Bu kanundan önce zabtedilmiş bulunan vakıflar,

B - Bu kanundan önce idaresi zabtedilmiş olan vakıflar,

C - Mütevellîği bir makama şart edilmiş olan vakıflar,

D - Kanunen veya fiilen hayri bir hizmeti kalmamış olan vakıflar,

E - Mütevellîliği vakfedenlerin ferilerinden başkalarına şart edilmiş vakıflar,

Vakıflar Umum Müdürlüğünce idare olunur. Bunların hepsine birden (Mazbut vakıflar) denir.

(Değişik: 31/5/1949-5404/1 md.) Mütevellîliği vakfedenlerin ferilerine şart edilmiş vakıflara (Mülhak Vakıflar) denir. Bunlar mütevellîleri tarafından idare olunur.

Mütevellîler Vakıflar Genel Müdürlüğünün ve Genel Müdürlük de İdare Meclisinin kontrolü altındadır.

..."

17. 2762 sayılı mülga Kanun'un 18 maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Birinci maddede zikredilen mülhak vakıfların tevliyetleri bu kanun hükümleri dairesinde Umum Müdürlükçe tevcih olunur."

18. 2762 sayılı mülga Kanun'un 21. maddesi şöyledir:

"Boş kalan mütevellilik, yenisine verilinceye kadar, vakıf işlerine Umum Müdürlük bakar.

Müteveli olması lazım gelenlerden kimse sağ kalmamışsa o vakıf mazbut vakıflar arasına alınır."

19. 2762 sayılı mülga Kanun'un 39. maddesi şöyledir

"Bu kanunun birinci maddesinde Umum Müdürlük tarafından idare edileceği gösterilen ve bu kanunun neşri tarihine kadar mazbutiyet altına alınmış olan vakıfların mazbutiyetleri kaldırılmaz. On senedenberi mütevelliliği kimseye tevcih edilmemiş olan vakıflarda artık tevcih yapılmaz.

Ancak alakalıların vakfiyeye göre intifa hakları mahfuzdur."

20. 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

Mazbut vakıf: Bu Kanun uyarınca Genel Müdürlükçe yönetilecek ve temsil edilecek vakıflar ile mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince Vakıflar Genel Müdürlüğünce yönetilen vakıfları,

Mülhak vakıf: Mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve yönetimi vakfedenlerin soyundan gelenlere şart edilmiş vakıfları

...

Hayrat: Mazbut, mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıfların, doğrudan toplumun istifadesine bedelsiz olarak sundukları mal veya hizmetleri,

Akar: Vakıf amaç ve faaliyetlerinin yerine getirilmesi için gelir getirici şekilde değerlendirilmesi zorunlu olan taşınır ve taşınmazları,

...

Galle fazlası: Mazbut ve mülhak vakıflarda, vakfın hayrat ve akarlarının onarımı ile vakfiyelerindeki hayrat hizmetlerin ifasından sonra kalan miktarı,

İntifa hakkı: Mazbut ve mülhak vakıflarda, vakfiyelerindeki şartlara göre ilgililere bırakılmış galle fazlaları ve hakları,

ifade eder."

21. 5737 sayılı Kanun'un 6. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"Mazbut vakıflar, Genel Müdürlük tarafından yönetilir ve temsil edilir.

Mülhak vakıflar, Anayasaya aykırılık teşkil etmeyen vakfiye şartlarına göre Meclis tarafından atanacak yöneticiler eliyle yönetilir ve temsil edilir. Vakıf yöneticileri kendilerine yardımcı tayin edebilirler. Mülhak vakıf yöneticilerinde aranacak şartlar ile yardımcıların nitelikleri yönetmelikle düzenlenir. Vakfiyedeki şartları taşımamaları nedeniyle kendilerine yöneticilik verilemeyenler bu şartları elde edinceye, küçükler ile kısıtlılar fiil ehliyetlerini kazanıncaya ve boş kalan yöneticilik yenisine verilinceye kadar, vakıf işleri Genel Müdürlükçe temsilen yürütülür."

22. 5737 sayılı Kanun'un 7. maddesi şöyledir:

"On yıl süreyle yönetici atanamayan veya yönetim organı oluşturulamayan mülhak vakıflar, mahkeme kararıyla Genel Müdürlükçe yönetilir ve temsil edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce mazbut vakıflar arasına alınan vakıflarla, bu Kanuna göre mazbut vakıflar arasına alınan vakıflara bir daha yönetici seçimi ve ataması yapılamaz.

İlgililerin vakfiye şartlarına göre intifa hakları saklıdır.

(Ek fıkra:13/2/2011-6111/208 md.) İntifa haklarına ilişkin talepler galle fazlası almaya hak kazanıldığını gösteren mahkeme kararının kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmekle düşer.

(Ek fıkra:13/2/2011-6111/208 md.) Mazbut vakıflarda intifa hakları, galle fazlası almaya hak kazanıldığını gösteren mahkeme kararının kesinleştiği tarihten itibaren, vakfın son beş yıl içindeki malvarlığı, gelirleri ve giderleri ile sınırlı olmak ve galle fazlasının mevcudiyeti şartıyla Genel Müdürlükçe belirlenir."

23. 5737 sayılı Kanun'un 80. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"5/6/1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu, ... yürürlükten kaldırılmıştır."

2. Yargıtay İçtihadı

24. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30/5/2007 tarihli ve E.2007/18-293, K.2007/310 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"...

Dava konusu vakıf, Osmanlı dönemine ait bir vakıftır. Bu nedenle davayı Osmanlı Vakıf Hukuku düzenlemelerine göre incelemek gerekir. Osmanlı tatbikatında vakıf; bir malı mülkiyetten çıkarıp menfaatlerini belli şartlarla, ebedi olarak bir hayır cihetine tahsis etmek demektir.

Vakıf, kamu veya özel nitelikte kurulsu dahi hukuki bir tasarruf olduğunda şüphe yoktur. Ancak, hukuki tasarruflar, tek taraflı ve iki taraflı irade beyanı çeşitlerine ayrılmaktadır. O halde vakıf, hangi tür irade beyanına göre kurulmaktadır. Osmanlı hukukçularına göre; ister kamuya, isterse özel cihetlere tahsis edilsin veya birinci derecede vakıftan yararlanacak belli şahıslar bulunsun veya bulunmasın vakıf tek taraflı bir hukuki muameledir. Vakfedenin (vâkıf) icabıyla (irade beyanıyla) kurulur.

Vakıf muamelesinin bağlayıcılık kazanması için hakimın yargılama sonucunda vakfın lüzumuna karar vermesi gerekir. Osmanlı tatbikatında buna tescil denilmektedir. Bir vakıf muamelesinin hem sahih hem de lâzım olabilmesi için tescili şart koşulmuştur. Tescil ile , vakfiyet ile verilen hükümler tarafları ve bütün hükmi şahısları bağlar. Artık hiçbir kimse vakıf mal aleyhinde mülkiyet ve istihkak iddiasıyla dava açamaz.

Vakfın konusunun, mütekevvim (dayanıklı) olması gerekir. Hukuki terim olarak menkul (taşınır), gayrimenkul (taşınmaz) mal olması gerekir. Yani vakfın konusunu teşkil edecek mal veya mülkün ayn olması gerekir. Ayn, müşahhas (somut) olan şeylere denir ve taşınır-taşınmaz malları kapsamına alır. Vakıf konusunu teşkil edecek malın, sonradan meydana gelebilecek anlaşmazlıkları önleyecek kadar bilinmesi ve belirli olması (malum ve muayyen) olması gerekir. Ayrıca vakfedilen mal, vâkıfın mülkü olmalı, ortaklık durumu söz konusu olmamalıdır.

Vâkıfa ait mülk, vakfedildikten sonra kimin olacaktır. Osmanlı hukukçuları vakıf malların mülkiyetinin "...Allahın mülkü hükmünde..." diyerek hükmi bir şahsiyete intikal ettiğini açıkça söylemektedirler. Vakfın hukuki sonucu vakfedilen malın aslının hapsi ve menfaatinin Allahın kullarına ait olmasıdır... Vakıf muamelesiyle vakfedilen mal, bir çeşit manevi dokunulmazlık kazanır. Artık vakıf mal üzerinde, mülkiyet konusu bir malmış gibi tasarruf olunamaz.

Özel mülkiyetten çıkan Allahın kullarına ait olan vakfın gayesinden kimler yararlanacaklar. Bir vakıf, vakıftan yararlanansız (mevkufinalahsız) olamaz. Aksi takdirde israf yapılmış olur ki bu da yasaklanmıştır. Vakıftan amaç, vakfedenin devamlı olarak sevabını devam ettirmesi olduğuna göre, vâkıfın, hayra yönelik olarak vakfın gelirini tahsis etmesi gerekir. Ancak, tatbikatta her zaman böyle olmamış, bazen vakıf menfaatlerini evlatlarına tahsis ettikleri de olmuştur. Vakıftan yararlananlar özel ve tüzel kişiler olabileceği gibi, hastane, köprü, camii ve benzeri taşınmaz mallar da olabilir. Hatta köleler ve hayvanlar lehine yapılan vakıflara İslam ve Osmanlı tatbikatında çokça rastlanmaktadır...

Vakfın idaresi, tevliyet (velayet) hakkı kimde olacaktır. Vakıf mallar titizlikle korunmaya, kendisinden amaçlanan gayenin tahakkuku için bakıma muhtaçtır. İşletilmesi, elde edilen gelirin dağıtılması gerekir.Bütün bu işleri yapmak, vakfi idare etmek, manevi şahsiyeti temsil etmek için bir velayete (tevliyet) ihtiyaç bulunmaktadır. Vakfın idaresi evlatlara, evladın en büyüğüne bırakılabilir.Evlatlardan en büyüğü kız ise o da vakfi idare edebilir.Erkek olma tercih sebebi değildir...

Yukarıda yapılan açıklamalardan hareketle Osmanlı tathikatında vakıf; tek taraflı irade beyanıyla kurulan, yargılama sonucunda lüzumuna karar verilen, tescille hüküm ifade eden; konusu malum, muayyen ve dayanıklı bir malın, vakfedenin mülkiyetinden çıkarılıp özel ve tüzel kişilerin yararına, gayesine uygun bir biçimde mütevellilerince idare edilen hukuki müesseselerdir.

Osmanlı döneminde kurulan bir vakfın yukarıdaki esaslar dairesinde kurulup kurulmadığının tespiti ancak vakfın tüzüğü (vakfiye) ile belirlenebilir.

Dava konusu ... Vakfına ait vakfiyenin ve evlat kaydının bulunmadığı ve tevliyetinin 10 yıldan fazla açık kaldığı, 2162 sayılı Vakıflar Kanununun 39.maddesi uyarınca mazbut vakıflardan olduğu Vakıflar Genel Müdürlüğünün 5.3.2004 tarihli yazısından anlaşılmaktadır. Bir vakfın adının geçmesi, o vakfa ait malların bulunması; bu vakfın amacının ne olduğunu, vakfi kimin idare ettiğini (tevliyet) ispat için yeterli değildir. (HGK.13.4.1984 tarih, 1983/14-79 Esas, 1984/419 Karar – YKD Aralık 1984, sahife 1778) Vakfın varlığının ve vakıf evladının kim olduğunun ispatı için vakfiyenin bulunması gerekir. Vakfiyeler, vakıf davalarında birinci derecede delillerdir... Vakfiyeler, kadimden beri kendileriyle amel olduğu bilinmedikçe vakıf davalarında yazılı delil olarak kullanılamazlar. (Mecelle md.1739) Vakfiyelerle amel etmenin şartı, bunların ifade ettikleri maddelerin sabit ve meşhur olmasıdır. Mahkeme sicillerinde kayıtlı bulunan vakfiyeler, muteber yazılı delil olarak kabul edilebilir. Dava konusu ... Vakfi bakımından vakfiye bulunmadığına göre; vakfın kimin iradesiyle ve hangi amaçla kurulduğunu bilmek mümkün olmadığı gibi, vakıftan kimlerin istifade edeceğini, vakıf evladı bulunup bulunmadığını belirlemek de mümkün değildir. Davacının irsen soybağı ile dava konusu vakfın kurucusunu (vâkıf) mirasçısı olması, vakıftan yararlanan kişi olmasını gerektirmez. Dava konusu vakıf, Osmanlı Sultanları ve ailelerine ait vakıflardandır. Bu çeşit vakıfların tevliyetleri saltanat makamına şart koşulduğundan, tevliyet işlerini yürütmek üzere Evkaf Nazırı görevlendirilmiştir. Dolayısıyla bu vakıf, idaresi bakımından mazbut vakıflardandır. Ayrıca dava konusu vakfın Padişah tarafından kurulmuş olması miri arazinin mülkiyet hakkının değil, tasarruf (yararlanma) hakkının belirli bir amaca tahsis edildiği kanaatini uyandırmaktadır.Bu nedenle mülkiyet hakkı itibarıyla gayri sahih vakıflardandır.Davacının böyle bir vakfın gelirinden istifade eden kişi olması dolayısıyla vakıf evladı olması düşünülemez.

..."

25. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 12/11/2014 tarihli ve E.2013/18-1095, K.2014/897 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

..."

2/7898 sayılı mülga Vakıflarda İntifa Haklarının Ne Suretle Tesbit ve İta Edileceği Hakkında 17/07/1936 Tarihli Vakıflar Nizamnamesine Ek Nizamname'nin 30/07/1987 tarihinde değişik 3.maddesinde; 2762 sayılı Vakıflar Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce mazbut Vakıflar arasına alınan vakıflarda intifa hakları, vakfiye şartları esas alınarak 7'nci maddeye göre belirlenen vakıf ilgililerine, 6'ncı madde hükümlerine göre her yıl ödeneceği; 30/07/1987 tarihinde değişik 6.maddede ise; vakfiyeleri gereği intifa hakkı almaya hak kazanan vakıf evladı veya ilgisi bulunan mazbut vakıfların, gelir ve giderleri, ayrı ayrı, vakıfları adına tutulur. Akar ve toprak satış bedelleri, taviz bedelleri ve hayrat satış bedellerine yürütülen faizler ana paraya eklenerek değerlendirilir ve Vakıflar Meclisi kararıyla yatırıma dönüştürülebilir. Vakfiyesinde vakıf taşınmazların bakım ve onarım şartı bulunan vakıfların gayrisafi gelirlerinden, her yıl %10

oranında ihtiyat akçesi ayrılarak taşınmazların bakım ve onarımları yapılır. Bu oran, vakıfların malvarlığına göre, Vakıflar Meclisi kararıyla artırılabilir. Vakıfların yıllık gayrisafi gelir tahsilatından %20 oranında yönetim ve temsil gideri karşılığı alınarak Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesine gelir yazılır. Bu vakıfların gerçekleşen yıllık gayrisafi gelir tahsilatından, vakıf için yapılan giderler ve vakfiye şartı gereği yapılan her türlü harcamalar çıkarıldıktan sonra vakıf evlatlarına veya ilgililerine ödenecek intifa hakkı belirlenir. Bu haklar, vakfın gelir fazlasının (intifa hakkının) doğduğu mali yılı izleyen ilk altı ay içinde vakfın evladı veya ilgilisi olduğunu mali yılın birinci ayında belgeleyenlere yıllık olarak ödenir. Ek Nizamnamenin 30.10.1987 tarihinde değişik 7.maddesinde de her vakıf için belirlenen gelir fazlası (intifa hakları) vakfiye şartı gereği vakıf evladı veya ilgilisi olduğunu ve galleye hak kazandığını kesinleşen mahkeme kararıyla ispat edenlere ödeneceği hususları düzenlenmiştir.

27.02.2008 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 75.maddesinde mazbut ve mülhak vakıfların vakfiyelerindeki şartlar doğrultusunda, ilgililerin haklarının saklı olduğu, bu hakların kullanılmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir.

27.09.2008 tarihinde yürürlüğe giren ve anılan madde doğrultusunda düzenlenen Vakıflar Yönetmeliği'nin 53.maddesi uyarınca; vakıf evlatları veya ilgilileri dilekçe ile vakfiye şartı gereği vakıf evladı veya ilgilisi olduğunu ve galle fazlası almaya hak kazandığını gösteren mahkeme kararıyla; vakıf evladı veya ilgilisi olduğu mülhak vakıf yöneticisine, vakfiyesinde galle fazlası ödenmesine ilişkin şart bulunan mazbut vakıflarda, ilgili Bölge Müdürlüğü'ne veya Genel Müdürlüğün internet sitesindeki online başvurular kısmında yer alan galle fazlası talep formunun doldurulması şekli ile; Genel Müdürlükçe temsilen yönetilen mülhak vakıflarda ise ilgili Bölge Müdürlüğü'ne başvuru yaparlar.

Vakıflar Yönetmeliği'nin 55.maddesine göre de, vakıf evladı veya ilgililerinin galle fazlasını almaya hak kazandıkları tarih ilk derece mahkemesi karar tarihi olup, galle fazlasına ilişkin ödeme mahkeme kararının kesinleşmesinden sonra yapılır. Galle fazlası, mazbut vakıflarda Genel Müdürlük onayından, mülhak vakıflarda ise kesin hesabın tasdikinden sonra 15 gün içerisinde yıllık olarak ödenir. İntifa hakkı ödemeleri yapıldıktan sonra ilk defa başvuranlara o yıl ödeme yapılmaz. Ancak hak kazandığı yılın veya yılların evlat hissesi, mahkeme kararının kesinleşmesini müteakip ödenir.

Öte yandan, 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'na 208.madde ile eklenen 7.maddenin 4.fıkrasında düzenlenen intifa haklarına ilişkin taleplerin galle fazlası almaya hak kazanıldığını gösteren mahkeme kararının kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmekle düşeceği hükmü ile yasa koyucunun neyi amaçladığının, anılan kanun maddelerinin gerekçesi de bulunmadığından, irdelenmesi gerekir:

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 3.maddesi uyarınca, intifa hakkı mazbut ve mülhak vakıflarda, vakfiyelerindeki şartlara göre ilgililere bırakılmış galle fazlaları ve hakları; galle fazlası ise, mazbut ve mülhak vakıflarda, vakfın hayrat ve akarlarının onarımı ile vakfiyelerindeki hayrat hizmetlerin ifasından sonra kalan miktarı ifade eder.

İntifa hakkı, vakıf evladı veya ilgilisi olduğunu kesinleşmiş mahkeme kararıyla ispat edenlere ödenmektedir (5737 s.Vakıflar Kanunu m 75; Vakıflar Yönetmeliği m 53). Bu ödemenin yapılabilmesi için; vakfiyede evlada ödeme yapılmasının öngörülmüş olması, vakfiyede belirtilen nitelikleri haiz vakıf evladı arasında bulunmaları ve vakfın gelir fazlasının mevcut olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekir.

Kanunda öngörülen 5 yıllık süre hak düşürücü süre olduğundan, galle almaya müstehak vakıf evlatlığının tespitine ilişkin kararın kesinleşmesinden itibaren şayet 5 yıllık süre içerisinde İdareye hiçbir başvuru yapılmamışsa talep hakkı düşecektir."

B. Uluslararası Hukuk

26. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarında, mülkiyet hakkının kapsamı konusunda mevzuat hükümlerinden ve derece mahkemelerinin bunlara ilişkin yorumundan bağımsız olarak "özerk bir yorum" esas alınmaktadır (Depalle/Fransa [BD], B.

No: 34044/02, 29/3/2010 § 62; *Anheuser-Busch Inc./Portekiz* [BD], B. No: 73049/01, 11/1/2007, § 63; *Öneriyıldız/Türkiye* [BD], B. No: 48939/99, 30/11/2004, § 124; *Broniowski/Polonya* [BD], B. No: 31443/96, 22/6/2004, § 129). AİHM, mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasının ancak müdahalenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (Sözleşme) ek (1) No.lu Protokol'ün 1. maddesinin anlamı kapsamında bir "mülk" ile ilişkili olması durumunda ileri sürülebileceğini belirtmektedir. Buna göre alacak haklarını da içeren mevcut mülk veya mal varlığı yanında mülkiyet hakkının elde edilebileceği yönündeki en azından bir "meşru beklenti" de mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilebilir (*Kopecký/Slovakya* [BD], No. 44912/98, 28/9/2004, § 35; *Lihtenştayn Prensi Hans-Adam II/Almanya* [BD], B. No: 42527/98, 12/7/2001, § 83; meşru beklenti kavramının ilk defa geliştirildiği kararlar için bkz. *Pine Valley Developments Ltd ve diğerleri/İrlanda*, B. No: 12742/87, 29/11/1991, § 51; *Stretch/Birleşik Krallık*, B. No: 44277/98, 24/6/2003, § 35; *Pressos Compania Naviera S.A. ve diğerleri/Belçika*, B. No: 17849/91, 20/11/1995, § 31).

27. Buna göre AİHM, zaman bakımından yetkinin tespitinde kural olarak müdahalenin meydana geldiği tarihi esas almaktadır. Müdahale -devam etmemek kaydıyla- kritik tarihten önce ise zaman bakımından yetki dışında, sonra ise yetki kapsamında görülmektedir. AİHM, özel statülü kiracılık hakkına ilişkin sözleşmenin sonlandırılması olayında başvuru hakkının ihlalin devam ettiği yönündeki itirazlarına karşın kişinin mülkünden yoksun bırakılmasının anlık bir eylem olup devam eden bir ihlal oluşturmadığını ifade etmiştir (*Blecic/Hırvatistan* [BD], B. No: 59532/00, 8/3/2006 § 86). Yine kamulaştırma çerçevesinde el konulan taşınmazlarla ilgili bir başvuruyu inceleyen AİHM, benzer gerekçelerle "...yani Türkiye Cumhuriyeti için 1 Nolu Ek Protokol'ün 1. maddesinin yürürlüğe girdiği 28 Ocak 1987 tarihinden önce, Hazine'ye devredilmesini dikkate alan AİHM, 1961 tarih ve 221 sayılı Kanun'a dayalı bir mülkiyet mahrumiyetinin koşullarını incelemek için zaman bakımından yetkisiz olduğu kanaatine varmaktadır." demek suretiyle kabul edilemezlik kararı vermiştir (*Ekdal ve diğerleri/Türkiye*, B. No: 6990/04, 25/1/2011, § 48). *Saint Vincent De Paul Şefkat Rahibeleri Birliği/Türkiye* ((k.k.), B. No: 19579/07, 27/1/2015) kararında da başvuru hakkının mülk sahibi olduğu kabul edilse dahi mülk sahibi sıfatının 1965 ve 1978 yıllarında iptal edildiği, mülkün başkaları adına kaydedildiği, ihtilaf konusu taşınmazların mülkiyetinin 28/1/1987 tarihinden çok önce değiştiği tespitiyle mülkiyet hakkından yoksun bırakmanın ilke olarak anlık bir eylem teşkil ettiğini hatırlatan AİHM, başvuruyu Sözleşme hükümleriyle zaman yönünden uyumsuz görmüştür.

28. Dolayısıyla AİHM, mülkiyetten yoksun bırakma şeklindeki mülkiyet hakkına yapılan müdahalelerin kural olarak anlık bir eylem oluşturduğunu ve bu müdahalenin sürekli bir hak mahrumiyeti durumu oluşturmadığını kabul etmektedir (*Malhous/Çek Cumhuriyeti* (k.k.)[BD], B. No: 33071/96, 13/12/2000; *Lihtenştayn Prensi Hans-Adam II/Almanya*, § 85; *Blecic/Hırvatistan*, § 86; *Ekdal ve diğerleri/Türkiye*, § 48).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

29. Mahkemenin 6/7/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

30. Başvurucu; miras yoluyla vakıf evladı olduğunu ancak Genel Müdürlük tarafından vakıf evladı olmadığı belirtilerek Vakfın mazbut vakıflar arasına alındığını belirtmektedir. Başvurucu ayrıca, soy bağıının kullanılarak Emine Hatun Binti Timur Vakfı ile Kilcioğlu Saraç Hüseyin Ağa Kerimesi Emine Vakfının oluşturulduğundan ve evladı olduğu Vakfa ait taşınmazların ise evrakta yapılan çeşitli tahrifatlar sonucu bu Vakıflar adına tescil edildiğinden yakınmaktadır. Başvurucu, açmış olduğu davada vakıf evladı olduğunun

kabul edilmekle birlikte tevliyet hakkının kendisine verilmesi yönündeki talebinin reddedildiğini ifade etmektedir. Başvurucu, vakıflarda zamanışımı ve hak düşürücü süre kurallarının işlemediğini belirterek tevliyet hakkının kendisine verilmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

31. Anayasa'nın iddianın değerlendirilmesinde dayanak alınacak 35. maddesi şöyledir:

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

32. Öncelikle başvurucu, soy bağının kullanılarak benzer isimlerde çeşitli vakıfların oluşturulduğundan ve evladı olduğu Vakfa ait malların usulsüz olarak bu Vakıflara verildiğinden yakınmakta ise de bireysel başvurunun konusunu bu şikâyetlerin oluşturmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim başvurucunun bu şikâyetleriyle ilgili olarak herhangi bir idari ve yargısal yola başvurmadığı görülmektedir. Başvurucu, vakıf evladı olduğunun tespiti ve tevliyet hakkının kendisine verilmesi istemiyle dava açmış ve bu davadan sonra bireysel başvuruda bulunmuştur. Bu durumda başvurucunun bireysel başvuruya konu temel şikâyetinin vakıf evladı olarak kabul edildiği hâlde tevliyet hakkının kendisine verilmemesine ilişkin olduğu değerlendirilmiş; başvurucunun mülkiyet hakkının ihlal edildiğine yönelik iddiası bu şikâyetle sınırlı olarak incelenmiştir.

33. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un geçici 1. maddesinin (8) numaralı fıkrası uyarınca Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başlangıcı 23/9/2012 tarihi olup bu tarihten sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan bireysel başvurular incelenebilir (*Zafer Öztürk*, B. No: 2012/51, 25/12/2012, § 17).

34. Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisini doğru olarak belirleyebilmek için kesinleşen nihai işlem ve kararın tarihinin yanı sıra gerçekleştiği iddia edilen müdahalenin zamanını da doğru tespit etmek gerekir. Bu tespit yapılırken müdahaleyi oluşturan olaylar ve ihlal edildiği iddia edilen hakkın kapsamı birlikte değerlendirilmelidir (*Agavni Mari Hazaryan ve diğerleri*, B. No: 2014/4715, 15/6/2016, § 100; başka bir hak ile ilgili olmakla birlikte ilgisi nedeniyle bkz. *Zeycan Yedigöl [GK]*, B. No: 2013/1566, 10/12/2015, § 31).

35. Anayasa'nın 35. maddesi kapsamındaki mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri süren başvurucu, böyle bir hakkın varlığını kanıtlamak zorundadır (*Cemile Ünlü*, B. No: 2013/382, 16/4/2013, § 26). Anayasa ve Sözleşme'nin ortak koruma alanındaki mülkiyet hakkı, özel hukukta veya idari yargıda kabul edilen mülkiyet hakkı kavramlarından farklı bir anlam ve kapsama sahip olup bu alanlarda kabul edilen mülkiyet hakkı, yasal düzenlemeler ile yargı içtihatlarından bağımsız olarak özerk bir yorumla ele alınmalıdır (*Hüseyin Remzi Polge*, B. No: 2013/2166, 25/6/2015, § 31).

36. Somut olayda başvurucunun, Osmanlı Devleti Dönemi'nde kurulmuş olup kanunlar gereği Cumhuriyet Dönemi'nde de varlığını devam ettiren ve mülhak vakıf iken mazbut vakıflar arasına alınan bir Vakfın evladı olduğu Derece Mahkemelerince kabul edilmiştir. Bu durumda başvurunun değerlendirilebilmesi için öncelikle mülhak ve mazbut vakıfların hukuki durumlarının tartışılması, buna göre mülkün ve müdahalenin varlığının ortaya konması gerekmektedir.

37. Kökü İslam hukukuna dayanan ve bir sosyal yardım kurumu olan vakıflar, bir mülkün menfaatlerinin sosyal ve kültürel hizmetlere tahsis edilmek üzere özel mülkiyetten

çıkarılarak temlik ve temellükten yasaklanmak suretiyle kamu yararına özgülenmesini ifade etmektedir. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 101. Maddesinde "'vakıflar' gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal toplulukları olarak tanımlanmış ve bir mal varlığının bütünü veya gerçekleşmiş ya da gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri veya ekonomik değeri olan hakların vakfedebileceği" belirtilmiştir (AYM, 26/12/2013, E.2013/70, K.2013/166).

38. 1274 (miladi 1858) tarihli Arazi Kanunnamesi'nin 1. maddesine göre arazi; mülk, miri, metruk, mevat ve vakıf arazi olmak üzere beş bölüme ayrılmakta idi. Cumhuriyet Dönemi öncesinde geniş bir uygulamaya sahip olan vakıf müessesesi, 17/2/1926 tarihli ve 743 sayılı mülga Türk Kanunu Medenisi'nin kabulünden sonra da varlığını sürdürmüştür. 864 sayılı Kanun'un 8. maddesinde 4721 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce kurulan vakıflar için ayrı bir tatbikat kanunu çıkarılması gerektiği, yeni kurulan vakıfların ise 4721 sayılı Kanun'a tabi olacağı belirtilmiştir (*Agavni Mari Hazaryan ve diğerleri*, §§ 79, 80).

39. Günümüzde vakıf kurulabilmesi 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre mümkün olmakla birlikte 4721 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce kurulmuş olan vakıflara da -tarihten gelen özellikleri, kuruluş irade ve amaçları ile vakıf senetlerindeki koşullar gereği korunmaları ve sürekliliklerinin sağlanması hususları gözetilerek- 2762 sayılı Kanun kapsamında yer verilmiş ve mazbut vakıflar, mülhak vakıflar, cemaat vakıfları, esnaf vakıfları ve yeni vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimi, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılması, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usul ve esaslar, 2762 sayılı Kanun'da düzenlenmiştir (AYM, E.2013/70, K.2013/166, 26/12/2013).

40. Bu doğrultuda 5/6/1935 tarihinde kabul edilen 2762 sayılı mülga Kanun'un 1. maddesinde, mütevelliliği vakfedenlerin ferilerine şart edilmiş vakıflara mülhak vakıflar denmiştir. Aynı maddeye göre bu Kanun'dan önce kendi veya idaresi zaptedilen, mütevelliliği bir makama şart edilen, kanunen veya fiilen hayri bir hizmeti kalmayan veya mütevelliliği vakfedenlerin ferilerinden başkalarına şart edilmiş vakıflara ise mazbut vakıflar adı verilmiştir. Bu maddede mülhak vakıfların mütevellileri tarafından, mazbut vakıfların ise Genel Müdürlük tarafından idare olunacağı belirtilmiştir.

41. Aynı şekilde mazbut vakıflar ile mülhak vakıflar 27/2/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5737 sayılı Kanun'un 3. maddesinde de tanımlanmıştır. Buna göre "mazbut vakıflar", bu Kanun uyarınca Genel Müdürlükçe yönetilecek ve temsil edilecek vakıflar ile mülga 743 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve 2762 sayılı mülga Kanun gereğince Genel Müdürlükçe yönetilen vakıflar; "mülhak vakıflar" ise mülga 743 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve yönetimi, vakfedenlerin soyundan gelenlere şart edilmiş vakıflardır.

42. Mülhak vakıfların yönetim ve temsili, bu vakıfların Anayasa'ya aykırılık teşkil etmeyen vakfiye şartlarına göre Vakıflar Meclisi tarafından atanacak yöneticiler eliyle yapılmaktadır. Mazbut vakıflar ise fiili ve hukuki sebeplerle devletin el koyduğu, idaresi bir makama ya da vakfedenlerin ferilerinden başkalarına bırakıldığı, fiilen hayri bir hizmeti kalmadığı için Vakıflar Genel Müdürlüğünün vesayeti altına alınan özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiler olduklarından bu vakıfların yönetim ve temsilleri, hukuki statülerinin korunarak yaşatılmaları amacıyla Vakıflar Genel Müdürlüğüne bırakılmıştır. Kendine özgü bu vesayet ilişkisi, mazbut vakıfların hukuki statülerinde bir değişikliğe sebebiyet vermediği gibi vakıf mal varlığının kamu malı hâline dönüşmesi sonucunu da doğurmamaktadır (AYM, E.2013/70, K.2013/166, 26/12/2013).

43. Mazbut vakıflar ile mülhak vakıflar, yönetimleri ve temsilcileri bakımından farklı hukuki konumda bulunmakta ve farklı kurallara tabi tutulmaktadır. Kanun koyucu, yönetim ve temsil görevi Vakıflar Genel Müdürlüğüne verilen mazbut vakıflara ait taşınmazların korunması, vakfın amaç ve faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için gelir getirici şekilde değerlendirilmesine yönelik olarak mazbut vakıf taşınmazları hakkında özel düzenlemeler öngörmüştür. Mazbut vakıfların taşınmaz varlıklarını koruyucu nitelikteki söz konusu düzenlemeler, mazbut vakıfların vakfedenlerin ferilerinin mütevelliliğinde değil de bir kamu idaresinin yönetimi altında bulunması nedeniyle bu vakıfların kanun koyucu tarafından özel olarak korunması, bu suretle mazbut vakıfların yaşatılması ve vakıf amaçlarına ulaşılması amacını gütmektedir. Kanun koyucu, gerçek kişilerce yönetilmeyen mazbut vakıflara bir anlamda sahip çıkmakta özel bir koruma sağlamaktadır.

44. Vakıf amaç ve faaliyetlerinin yerine getirilmesi için gelir getirici şekilde değerlendirilmesi zorunlu olan taşınır ve taşınmazlara "akar" denmektedir. Vakıfların elde ettikleri bu gelirlerden doğrudan toplumun istifadesine bedelsiz olarak sundukları "hayrat" adı verilen mal veya hizmetler bulunduğu gibi vakfiyedeki şartlara göre bu gelirlerden belirli kişilerin yararlandırılmaları da mümkün olabilmektedir. Buna göre mazbut ve mülhak vakıflarda, vakfın hayrat ve akarlarının onarımı ile vakfiyelerindeki hayrat hizmetlerin ifasından sonra kalan miktara "galle fazlası" adı verilmekte olup vakfiyelerindeki şartlara göre ilgililere bırakılmış galle fazlaları ve haklarına da "intifa hakkı" denmektedir.

45. Somut olayda başvurusunun vakıf evladı olduğu Derece Mahkemelerince kabul edilmiştir. Vakfın eğer varsa gelirlerine bağlı olarak ve vakfiyedeki koşullar dâhilinde galle fazlası ve haklarından dolayı elde edilebilecek intifa haklarının mal varlığı kapsamında ekonomik bir değer ifade etmekle mülk teşkil edebileceğinde kuşku bulunmamaktadır. Ancak başvuru konusu olayda başvurusunun galle fazlası ve intifa hakkının mevcut olup da bundan yararlandırılmadığına dair bir uyuşmazlığın bulunmadığı görülmektedir. Başvurucu, esas itibarıyla Vakfın idaresi bakımından önem taşıyan "tevliyet hakkının" verilmemesinden şikayet etmektedir.

46. Vakıfların gayelerini gerçekleştirilebilmesi için titizlikle korunması, işletilmesi ve elde edilen gelirin dağıtılması gerekmektedir. Bütün bu işleri yapmak, vakfi idare etmek ve vakfın manevi şahsiyetini temsil etmek için bir velayete (tevliyet) ihtiyaç duyulmuştur. Mülhak vakıfların nasıl idare edileceği ise bu vakıfların mal varlığını, vakıf şartlarını ve vakfedenin isteklerini içeren "vakfiye" adı verilen belgeye göre belirlenmektedir. Tevliyet görevi verilen kişilere ayrıca yine vakfiyedeki şartlara göre "tevliyet ücreti" de verilebilmektedir.

47. Anayasa'nın 35. maddesinde herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu, bu hakların ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği, mülkiyet hakkının kullanılmasının toplum yararına aykırı olamayacağı hükme bağlanmıştır. Mülkiyet hakkı, kişiye -başkasının hakkına zarar vermemek ve yasaların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla- sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma ve tasarruf etme, onun ürünlerinden yararlanma olanağı verir (AYM, E.2011/58, K.2012/70, 17/5/2012).

48. Başvuru konusu olayda başvurusunun "Emine Hatun Binti Ahmed Vakfı"nda miras yoluyla vakıf evladı olduğu, açmış olduğu davada Derece Mahkemelerince kabul edilmiştir. Vakıf evladının vakfiyede öngörülmek kaydıyla belirli ekonomik menfaatlerden yararlanabilmesi mümkün olabilmektedir. Bunun yanında ayrıca tevliyet hakkının verilmesi, vakıf evladına vakfın yönetimi yetkisi vermektedir. Vakfın idare edilmesi ise vakfın malları ve gelirleri üzerinde tasarrufta bulunma yetkisi tanınması bakımından önem taşımaktadır. Her ne kadar mülhak ve mazbut vakıfların ancak vakfiyelerindeki şartlara göre idare edilebilmesi mümkün ise de tevliyet hakkı alınmak suretiyle vakfın idaresinin kamu gücü kullanılarak

zapt edilmesinin tevliyet hakkına sahip olan vakıf evlatları yönünden mülkiyet hakkı kapsamında tanınan tasarruf yetkisini kısıtladığı kuşkusuzdur. Ayrıca tevliyet hakkının alınmasıyla kişiler, vakfiyeye göre ödenmesi muhtemel tevliyet ücretinden de yoksun kalmaktadırlar. Somut olayda uyuşmazlık konusu "Emine Hatun Binti Ahmed Vakfı"nın tevliyet hakkının evlatlarına şart kılındığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu mülhak Vakfın mütevellisinin uzun bir süredir belirlenememesi nedeniyle Genel Müdürlük tarafından mazbut vakıflar arasına alınması, tevliyet hakkına sahip olabilecek vakıf evladı olan başvuru yönünden mülkiyet hakkına müdahale teşkil etmektedir.

49. Bununla birlikte Anayasa Mahkemesi içtihatlarına göre mülkiyetten yoksun bırakma şeklindeki mülkiyet hakkına yapılan müdahaleler kural olarak anlık eylemler olup sürekli bir müdahale oluşturmaz (*Agavni Mari Hazaryan ve diğerleri*, § 114).

50. Somut olayda başvuru yönünden miras yoluyla evladı olarak kabul edildiği Vakfa, son mütevellisi Hatice Görgülü'nün vefat etmesinden sonra 27/7/1937 tarihinden beri mütevellisi olarak atanmak üzere hiçbir müracaatta bulunulmadığı ve tevliyetinin o tarihten beri açık olduğu tespit edilmiştir. Bu gerekçeyle Genel Müdürlük İdare Meclisinin 30/11/1965 tarihli kararıyla, 2762 sayılı mülga Kanun'un 39. maddesine göre anılan mülhak Vakfın mazbut vakıflar arasına alınmasına karar verilmiştir.

51. Başvuru, mazbut vakıflar arasına alınma işleminden kırk altı yıl geçtikten sonra vakıf evladı olduğunun tespiti yanında ayrıca artık mazbut vakıflar arasında yer alan bu Vakfa mütevellisi olarak atanması istemiyle dava açmıştır. Ancak 2762 sayılı mülga Kanun'un 39. maddesinin birinci fıkrasında, on seneden beri mütevelliliği kimseye tevcih edilmemiş olan vakıflarda artık tevcih yapılmayacağı belirtilmiş olup 5737 sayılı Kanun'un 7. maddesinin ikinci fıkrasında da mazbut vakıflara bir daha yönetici seçimi ve ataması yapılamayacağı hüküm altına alınmıştır. Buna göre mazbut vakıflara yönetici seçimi yapılamayacağına ilişkin anılan Kanun hükümlerine dayalı olarak Derece Mahkemeleri, başvuru yönünden tevliyet hakkına yönelik talebini reddetmiştir. Dolayısıyla söz konusu hukuk yolunun davanın açıldığı tarih itibarıyla tüketilmesi gereken etkili bir başvuru yolu olmadığı açık bir şekilde öngörülebilir durumdadır.

52. Sonuç olarak mülkiyet hakkına müdahale teşkil eden başvuruya konu mülhak Vakfın mazbut vakıflar arasına alınmasına ilişkin süre, fiilen 30/11/1965 tarihinde sona ermiştir. Bu durumda başvuruya konu sürenin Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başladığı 23/9/2012 tarihinden önce sonuçlandırıldığı anlaşılmaktadır.

53. Başvuru, mazbut vakıflar arasına alınma süreci tamamlandıktan sonra mazbut Vakfa yönetici olarak atanma isteğinde bulunmuş ise de yukarıda da değinildiği üzere bu hukuk yolunun başarı şansı bulunan etkin bir başvuru yolu olmadığı anlaşılmaktadır. Başarılı olunmayacağı belli olan başvuru yoluna, bireysel başvuruların incelenmeye başlandığı tarih olarak belirlenen 23/9/2012 tarihinden sonra başvurulması sonucu verilen ret kararı üzerine yapılan bireysel başvurunun Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisi kapsamında olduğunun kabul edilmesi mümkün değildir (*Agavni Mari Hazaryan ve diğerleri*, § 119).

54. Açıklanan gerekçeyle başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun *zaman bakımından yetkisizlik* yönünden KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

Başvuru Numarası : 2014/5871
Karar Tarihi : 6/7/2017

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 6/7/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ